

omfatter ikke paa nogen Maade alt, eller blot tilnærmelsesvis alt, hvad en Retsreform vilde indeholde, men den indeholder noget meget væsentligt, den indeholder en Garanti for Rettens retfærdige Udøvelse.

Det er med disse faa Ord, jeg meget varmt maa anbefale denne Sag til nu at vedtages endeligt og dermed tillige de fem Tillægslovsforslag, som er nødvendige eller fremkaldte af Omstændighedernes Nødvendighed, til Vedtagelse. Thi vedtages ikke ogsaa de, kommer vi ud i det, jeg kalder Uføre, at man har en Lov, som maa vente, maaske vente uendeligt længe, paa at kunne træde ud i Livet, fordi de fornødne Tillægslove mangler.

Hermed anbefaler jeg paa det bedste Sagen til endelig Vedtagelse.

Oluf Jensen: Jeg ønsker kun at afgive en kort Udtalelse i Anledning af mit Særstandpunkt i denne Sag. Den Udtalelse skal da gaa ud paa, at de Goder, den ærede foregaaende Taler fremførte, og som ogsaa jeg i mange Retninger anerkender, efter min Opfattelse ikke opvejer de Ulemper, som vil opstaa for en Del af Befolkningen, særlig udenfor København, den Skade, der vil opstaa for en Række af de mindste Købstæder derved, at man indskrænker Politikredsens Antal ikke saa lidt, saa at en Mængde Købstæder ikke længere faar Politimester. Den Forudsætning, der gjaldt med Hensyn til Loven af 1909, at den ikke skulde træde i Kraft, forinden Politivæsenet udenfor København var ordnet, er ikke blevet opretholdt, og derved er et berettiget Krav fra Købstædernes Side om at faa dette Forhold ordnet ikke blevet opfyldt. Endelig formener jeg, at vor hele finansielle Stilling er saaledes, at man ikke i Øjeblikket kan gaa til disse betydelige Udgifter, da man ikke ved, hvorledes vor økonomiske Stilling vil blive efter Krigen. Jeg er derfor ikke i Stand til at stemme for Lovforslaget, men vil afholde mig fra at stemme.

Poul Rasmusen: Flere Medlemmer er i Princippet enige med det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Oluf Jensen), navnlig kan man have Betænkeligheder ved Sagens økonomiske Side. Men vi betragter Sagen i dens Hovedprincip som afgjort ved Loven af 1909, og da det foreliggende Lovforslag efter vor Mening betegner en Forbedring af Reformen af 1909, stemmer vi for dette Lovforslag.

Justitsministeren (Zahle): Grundloven af 1849 lovede jo, at der saa snart

som muligt skulde blive taget fat paa en Reform af vor Retspleje, og man maa skænke vore Forfædre i deres Grav den Hæder, at de meget hurtigt søgte at opfylde dette Løfte. Allerede i 1857 var man naaet saa vidt, at der var udarbejdet ikke mindre end to Forslag til en Retsreform, hvis jeg maa bruge det Udtryk, uagtet jeg maa give den meget ærede Ordfører Ret i, at det er en noget for omfattende Betegnelse, men det er nu en Gang blevet den gængse Betegnelse for Procesreformen. Der forelaa allerede i 1857, siger jeg, to Forslag, det ene udarbejdet af Højesterets-assessor Mourier, det andet af Hother Hage; der nedsattes derefter en Kommission, og Debatten var meget livlig. Anders Sandøe Ørsted skrev et Modskrift mod Hages Forslag til en Retsplejelov, og man ventede, at naar Kommissionen var færdig med at udarbejde et Forslag og havde afgivet en Betænkning, vilde Sagen snart blive afgjort. Det viste sig imidlertid ikke at være Tilfældet, det løb den Gang ud i Sandet. I 1868 blev der igen nedsat en Kommission, som af den meget ærede Ordfører skildret, paa Krigers Initiativ. Da haabede man igen at skulle komme til et Resultat, men atter blev Forventningerne skuffet. I 1892 blev der for tredje Gang nedsat en Kommission, og skønt det er mange Aar siden, har vi dog den Ære og Glæde at have Mænd til Stede i denne Forsamling, som har deltaget i denne Kommissions Arbejde, og som derfor forhaabentlig i Dag vil opleve den Glæde at se et Resultat af deres Anstrengelser, og jeg haaber et Resultat, som de vil være tilfredse med, idet det Lovforslag, som her foreligger, i alt væsentligt er i Overensstemmelse med det Forslag, som blev udarbejdet af den tredje og sidste Proceskommission.

Jeg skal nu ikke dvæle udførligt ved denne Sags Historie i det foregaaende Aarhundrede, men jeg vil gerne gøre nogle Bemærkninger om Sagens Forløb her i de senere Aar. Efter Systemskiftet i 1901 blev der meget hurtigt fremsat for den høje Rigsdag et Forslag til en omfattende Reform af vor Retspleje, og det saa til at begynde med ud til, at det skulde gaa dette Forslag meget godt. Den 18. December 1902 blev dette Forslag vedtaget med Stemmer fra alle Partier i Folketinget, med ikke mindre end 102 Stemmer blev det vedtaget; det blev oversendt til det høje Landsting, og man nærrede god Forventning om, at det skulde blive gennemført. Den ærede Folketingsmand for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) udtalte